

śrīḥ  
śrīmatē rāmānujāya namaḥ  
śrīmatē niḡamāntamahādēśikāya namaḥ  
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra  
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyē uttarakāṇḍē

॥ ēkādaśaḥ sargaḥ ॥

*This document has been prepared by*

*Sunder Kidāmbi*

*with the blessings of*

*śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan*

*His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam*

śrīḥ  
śrīmatē rāmānujāya namaḥ  
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ  
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra  
parabrahmaṇē namaḥ

## ॥ ēkādaśaḥ sargaḥ ॥

rāvaṇasya sandēśaṃ śrutvā piturājñayā laṅkāṃ hitvā  
kubērasya kailāsē gamanaṃ laṅkāyāṃ rāvaṇasyābhiṣēkō  
rakṣasāṃ vāsaśca

sumālī varalabdhāṃstu  
jñātvā caitān niśācarān |  
udatiṣṭhad bhayaṃ tyaktvā  
sānugaḥ sa rasātalāt ॥ 7.11.1 ॥

mārīcaśca prahastaśca  
virūpākṣō mahōdaraḥ |  
udatiṣṭhan susaṃrabdhāḥ  
sacivāstasya rakṣasaḥ ॥ 7.11.2 ॥

sumālī sacivaiḥ sārdhaṃ  
vṛtō rākṣasapuṅgavaiḥ |  
abhigamya daśagrīvaṃ  
pariṣvajyēdamabravīt ॥ 7.11.3 ॥

diṣṭyā tē vatsa samprāpta -  
ścintitō'yaṃ manōrathaḥ |

yastvaṃ tribhuvanaśrēṣṭhā -

llabdhavān varamuttamam || 7.11.4 ||

yatkṛtē ca vayaṃ laṅkāṃ

tyaktvā yātā rasātaḥ |

tadgataṃ nō mahābāhō

mahadviṣṇukṛtaṃ bhayaṃ || 7.11.5 ||

asakṛt tadbhayaḥ bhagnāḥ

parityajya svamālayam |

vidrutāḥ sahitāḥ sarvā

praviṣṭāḥ sma rasātaḥ || 7.11.6 ||

asmadīyā ca laṅkāyaṃ

nagarī rākṣasōṣitā |

nivēṣitā tava bhrātrā

dhanādhyakṣeṇa dhīmatā || 7.11.7 ||

yadi nāmātra śakyaṃ syāt

sāmnā dānēna vānagha |

tarasā vā mahābāhō

pratyānētuṃ kṛtaṃ bhavēt || 7.11.8 ||

tvam ca laṅkēśvarastāta

bhaviṣyasi na saṃśayaḥ |

tvayā rākṣasavaṃśō'yaṃ

nimagno'pi samuddhṛtaḥ || 7.11.9 ||

sarvēṣāṃ naḥ prabhuścaiva

bhaviṣyasi mahābala |

athābravīd daśagrīvō  
mātāmahamupasthitam || 7.11.10 ||

vittēśō gururasmākaṃ  
nārhasē vaktumīdṛśam |  
sāmnā hi rākṣasēndrēṇa  
pratyākhyātō garīyasā || 7.11.11 ||

kiñcinnāha tadā rakṣō  
jñātvā tasya cikīrṣitam |  
kasyacit tvatha kālasya  
vasantaṃ rāvaṇaṃ tataḥ || 7.11.12 ||

uktavantam tathā vākyam  
daśagrīvaṃ niśācaraḥ |  
prahastaḥ praśritaṃ vākya -  
midamāha sakāraṇam || 7.11.13 ||

daśagrīva mahābāhō  
nārhasē vaktumīdṛśam |  
saubhrātraṃ nāsti śūrāṇām  
śṛṇu cēdaṃ vacō mama || 7.11.14 ||

aditiśca ditiścaiva  
bhaginyau sahitē hi tē |  
bhāryē paramarūpiṇyau  
kaśyapasya prajāpatēḥ || 7.11.15 ||

aditirjanayāmāsa  
dēvāstribhuvanēśvarān |

ditistvajanayad daityān

kaśyapasyātmasambhavān || 7.11.16 ||

daityānām kila dharmajña

purēyaṁ savanārṇavā |

saparvatā mahī vīra

tē'bhavan prabhaviṣṇavaḥ || 7.11.17 ||

nihatya tāṁstu samarē

viṣṇunā prabhaviṣṇunā |

dēvānām vaśamānītaṁ

trailōkyamidamavyayam || 7.11.18 ||

naitadēkō bhavānēva

kariṣyati viparyayam |

surāsurairācaritaṁ

tat kuruṣva vacō mama || 7.11.19 ||

ēvamuktō daśagrīvaḥ

prahr̥ṣṭēnāntarātmanā |

cintayitvā muhūrtaṁ vai

bāḍhamityēva sō'bravīt || 7.11.20 ||

sa tu tēnaiva harṣēṇa

tasminnahani vīryavān |

vanam gatō daśagrīvaḥ

saha taiḥ kṣaṇadācaraiḥ || 7.11.21 ||

trikūṭasthaḥ sa tu tadā

daśagrīvō niśācaraḥ |

prēṣayāmāsa dautyēna  
 prahastaṃ vākyakōvidam || 7.11.22 ||

prahasta śīghraṃ gaccha tvaṃ  
 brūhi nairṛtapuṅgavam |  
 vacasā mama vittēśaṃ  
 sāmapūrvamidaṃ vacaḥ || 7.11.23 ||

iyaṃ laṅkā purī rājan  
 rākṣasānāṃ mahātmanām |  
 tvayā nivēśitā saumya  
 naitad yuktaṃ tavānagha || 7.11.24 ||

tad bhavān yadi nō hyadya  
 dadyādatulavikrama |  
 kṛtā bhavēnmama prīti -  
 rdharmaścaivānupālitaḥ || 7.11.25 ||

sa tu gatvā purīṃ laṅkāṃ  
 dhanadēna surakṣitām |  
 abravīt paramōdāraṃ  
 vittapālamidaṃ vacaḥ || 7.11.26 ||

prēṣitō'haṃ tava bhrātrā  
 daśagrīvēṇa suvrata |  
 tvatsamīpaṃ mahābāhō  
 sarvaśāstrabhṛtāṃ vara || 7.11.27 ||

tacchrūyatāṃ mahāprājña  
 sarvaśāstraviśārada |

vacanaṃ mama vittēśa  
yad bravīti daśānanaḥ || 7.11.28 ||

iyaṃ kila purī ramyā  
sumālipramukhaiḥ purā |  
bhuktapūrvā viśālākṣa  
rākṣasairbhīmavikramaiḥ || 7.11.29 ||

tēna vijñāpyatē sō'yaṃ  
sāmprataṃ viśravātmaja |  
tadēśā dīyatāṃ tāta  
yācatastasya sāmataḥ || 7.11.30 ||

prahastādapi saṃśrutya  
dēvō vaiśravaṇō vacaḥ |  
pratyuvāca prahastaṃ taṃ  
vākyam vākyavidāṃ varaḥ || 7.11.31 ||

dattā mamēyaṃ pitrā tu  
laṅkā śūnyā niśācaraiḥ |  
nivēśitā ca mē rakṣō  
dānamānādibhiraṅgaiḥ || 7.11.32 ||

brūhi gaccha daśagrīvaṃ  
purī rājyaṃ ca yanmama |  
tatrāpyētanmahābāhō  
bhuṅkṣva rājyamakaṇṭakam || 7.11.33 ||

avibhaktaṃ tvayā sārdhaṃ  
rājyaṃ yaccāpi mē vasu |

ēvamuktvā dhanādhyakṣō  
jagāma piturantikam || 7.11.34 ||

abhivādya guruṃ prāha  
rāvaṇasya yadīpsitam |  
ēṣa tāta daśagrīvō  
dūtaṃ prēṣitavān mama || 7.11.35 ||

dīyatāṃ nagarī laṅkā  
pūrvam rakṣōgaṇōṣitā |  
mayātra yadanuṣṭhēyaṃ  
tanmamācakṣva suvrata || 7.11.36 ||

brahmarṣistvēvamuktō'sau  
viśravā munipuṅgavaḥ |  
prāñjaliṃ dhanadaṃ prāha  
śṛṇu putra vacō mama || 7.11.37 ||

daśagrīvō mahābāhu -  
ruktavān mama sannidhau |  
mayā nirbhartsitaścāsīd  
bahuśōktaḥ sudurmatih || 7.11.38 ||

sa krōdhēna mayā cōktō  
dhvaṃsasē ca punaḥ punaḥ |  
śrēyō'bhiyuktaṃ dharmyaṃ ca  
śṛṇu putra vacō mama || 7.11.39 ||

varapradānasammūḍhō  
mānyāmānyaṃ sudurmatih |

na vētti mama śāpācca  
prakṛtiṃ dāruṇāṃ gataḥ || 7.11.40 ||

tasmād gaccha mahābāhō  
kailāsaṃ dharaṇīdharam |  
nivēśaya nivāsārthaṃ  
tyaktvā laṅkāṃ sahānugaḥ || 7.11.41 ||

tatra mandākinī ramyā  
nadīnāmuttamā nadī |  
kāñcanaiḥ sūryasaṅkāśaiḥ  
paṅkajaiḥ saṃvṛtōdakā || 7.11.42 ||

kumudairutpalaiścaiva  
anyaiścaiva sugandhibhiḥ |  
tatra dēvāḥ sagandharvāḥ  
sāpsarōragakinnarāḥ || 7.11.43 ||

vihāraśīlāḥ satataṃ  
ramantē sarvadāśritāḥ |  
nahi kṣamaṃ tavānēna  
vairaṃ dhanada rakṣasā || 7.11.44 ||

jānīṣe hi yathānēna labdhaḥ paramakō varaḥ || 7.11.45 ||

ēvamuktō grhītvā tu  
tadvacaḥ pitṛgauravāt |  
sadāraputraḥ sāmātyaḥ  
savāhanadhanō gataḥ || 7.11.46 ||

prahastō'tha daśagrīvaṃ  
 gatvā vacanamabravīt |  
 prahr̥ṣṭātmā mahātmānaṃ  
 sahāmātyaṃ sahānujam || 7.11.47 ||

śūnyā sā nagarī laṅkā  
 tyaktvaināṃ dhanadō gataḥ |  
 praviśya tām sahāsmābhiḥ  
 svadharmam tatra pālaya || 7.11.48 ||

ēvamuktō daśagrīvaḥ  
 prahastēna mahābalaḥ |  
 vivēśa nagarīm laṅkāṃ  
 bhrātr̥bhiḥ sabalānugaiḥ || 7.11.49 ||

dhanadēna parityaktām  
 suvibhaktamahāpathām |  
 ārurōha sa dēvāriḥ  
 svargaṃ dēvādhipō yathā || 7.11.50 ||

sa cābhiṣiktaḥ kṣaṇadācaraistadā  
 nivēśayāmāsa purīm daśānanaḥ |  
 nikāmapūrṇā ca babhūva sā purī  
 niśācarairnīlabalāhakōpamaiḥ || 7.11.51 ||

dhanēśvarastvatha pitṛvākyagauravā -  
 nnyavēśayacchaśivimalē girau purīm |  
 svalaṅkṛtairbhavanavarairvibhūṣitām  
 purandaraḥ svariva yathāmarāvatīm || 7.11.52 ||

॥ ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmīkīyē ādikāvyē  
uttarakāṇḍē ēkādaśaḥ sargaḥ ॥